

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudkyň JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Ludmily Valentové v právní věci žalobkyně: **O. M.**, zastoupené JUDr. Janou Toušovou, Ph.D., advokátkou se sídlem AK Klatovy, Randova 204/I., proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 2. 2004, č. j. 59 Az 49/2003 – 18,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**

II. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

III. Odměna zástupkyně stěžovatelky, advokátky JUDr. Jany Toušové, Ph.D., se sídlem Klatovy, Randova 204/I., **s e p ř i z n á v á** v částce 1075 Kč a bude jí vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 31. 10. 2003, č. j. OAM-5567/VL-07-03-2003 bylo rozhodnuto o zamítnutí žádosti žalobkyně o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně dne 4. 11. 2003 žalobu, která byla rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. února 2004, č. j. 59 Az 49/2003 - 18, jako nedůvodná zamítnuta.

V kasační stížnosti stěžovatelka uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.) a namítá, že žalovaný nesprávným způsobem posoudil právní otázku, zda stěžovatelka splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12, § 14 zákona o azylu, a dále z důvodu vady řízení spočívající v tom, že při zjišťování skutkové podstaty, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit. Stěžovatelka podala žádost o udělení azylu, protože se cítila v zemi původu ohrožována mafiánskými skupinami, které spolupracují s policejními orgány, tvrdí, že nebyla schopna se jim bránit, protože patří k sociální vrstvě, která na Ukrajině nemá žádná práva. Uvádí, že její život byl ohrožen, proto se snažila najít ochranu v demokratickém státě, za který Českou republiku považuje. Stěžovatelka namítá porušení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, správním orgánem, když se správní orgán dopustil porušení zásady objektivní pravdy, nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci a neprovedl všechna šetření nutná k objasnění všech okolností rozhodných pro náležité a řádné posouzení věci. Důkazy, které si správní orgán opatřil pro rozhodnutí, nebyly úplné, došlo k porušení § 32 odst. 1 a dále § 34 odst. 1 správního řádu, nemohl tedy správně usuzovat na skutkové a právní závěry, které pro své rozhodnutí potřeboval zodpovědět. Správní orgán také porušil § 47 odst. 3 správního řádu, neboť odůvodnění rozhodnutí nebylo dostatečné. Byly porušeny § 12, § 14 a § 91 zákona o azylu, protože stěžovatelka splňuje podmínky pro udělení azylu a vztahuje se na ni překážka vycestování. Krajský soud se nedostatečně zabýval argumentací, kterou stěžovatelka použila v žalobě, rozhodnutí krajského soudu nedostatečně odůvodňuje fakta uváděná v žalobě. Stěžovatelka dále namítá, že správní orgán porušil § 3 odst. 3 správního řádu. Správní orgán má povinnost zabývat se věcí svědomitě a odpovědně, což tak neučinil, když se dostatečně nezabýval především otázkou značně zkorumpovaných politických a vládních skupin na území Ukrajiny. Stěžovatelka touží žít v zemi, kde platí demokratické zásady a kde se nemusí obávat o svůj život. Má dále zato, že správní orgán porušil čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků; v souladu s čl. 2 Ústavy dodržuje Česká republika závazky, které pro ni vyplývají z mezinárodního práva. Článek 10 Ústavy uvádí, že stanoví-li mezinárodní úmluva něco jiného než zákony, použije se mezinárodní úmluva. Čl. 33 Úmluvy zakazuje vyhostit nebo vrátit uprchlíka jakýmkoli způsobem na hranice území, ve kterých by jeho život nebo osobní svoboda byly ohroženy. Stěžovatelka uzavírá, že správní orgán nezjistil skutečný stav věci, skutková podstata nemá oporu ve spisech. Při zjišťování skutkové podstaty byl porušen výše naznačeným způsobem správní řád, zákon o azylu a Úmluva o právním postavení uprchlíků, čímž byla ovlivněna zákonnost a soud měl rozhodnutí správního orgánu zrušit. Stěžovatelka navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě a přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Zástupkyně stěžovatelky doplnila kasační stížnost podáním ze dne 14. 1. 2005, kterým poukazuje na skutečnost, že soud nedostatečně prozkoumal možnost udělení azylu z politických důvodů nebo případně humanitárních důvodů. Situace na Ukrajině i v ostatních zemích bývalého Sovětského svazu není sice nijak politicky napjatá či vyhrocená, ale má zato, že srovnatelná situace byla například v České republice v období „normalizace“, kdy ale byl udělován azyl českým občanům ve vyspělejších evropských státech. Pokud žalovanému české zákony neumožňují udělit stěžovateli azyl z politických důvodů,

měl se alespoň více zabývat možnostmi udělení azylu z důvodů humanitárních. Jako důvod udělení lze jistě mimo jiné uznat fakt, že žalobkyně odešla do České republiky, aby mohla finančně přispívat své rodině na Ukrajině, když odešla ze své země z důvodu všudypřítomné chudoby a neutěšených podmínek při získávání práce. Vláda její země není schopna zajišťovat obyvatelům práci a nedokáže se postarat ani o nezaměstnané, chudé a sociálně slabé obyvatele. Bez úplatků není možné vůbec nic. Těmito důvody se krajský soud a ani žalovaný ve svých rozhodnutích nezabývaly a možnost udělení azylu z humanitárních důvodů zamítly pouze jednou větou. Stěžovatelka se cítí být ve své zemi pronásledována, neboť je ohrožen její život i svobody a v důsledku činnosti Policie je na ní působen psychický nátlak. Policie nevystupuje rázně proti nelegálním skupinám, které ohrožují životy a svobody lidí, ale svým postupem tyto skupiny ještě v jejich aktivitách podporuje.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popírá její oprávněnost, a tvrdí, že jak rozhodnutí jeho ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Žalovaný zamítl stěžovatelčinu žádost o udělení azylu v České republice jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, když dle judikátu NSS č.j. 4 Azs 195/2004 ze dne 1. 9. 2004 se nemůže v řízení o kasační stížnosti dovolávat posouzení azylu dle § 12 a § 14 zákona o azylu, jestliže o těchto formách azylu nemohlo být v tomto typu řízení rozhodnuto. Žalovaný při hodnocení podání vycházel především z vlastních sdělení stěžovatelky, poskytnutých v celém průběhu správního řízení o udělení azylu, z nichž bylo nepochybně zjištěno, že žádá o udělení azylu kvůli snaze vyhnout se pronásledování ze strany soukromých osob a legalizaci pobytu v České republice. V průběhu správního řízení bylo z výpovědí stěžovatelky o udělení azylu nepochybně zjištěno, že nezákonné chování soukromých osob bylo motivováno výhradně snahou dosáhnout bezdůvodného osobního obohacení. Legalizace pobytu nezakládala nárok na mezinárodní ochranu formou azylu. Není patrné, že by stěžovatelka v zemi původu byla perzekuována z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité společenské vrstvě či z politického přesvědčení. Stěžovatelkou namítaný čl. 33 odst. 1 Ženevské úmluvy nemá žádnou souvislost s případem stěžovatelky.

Ze správního spisu vyplynulo, že stěžovatelka uvedla do protokolu o pohovoru, konaném dne 24. 10. 2003, že do ČR přijela na útěku před mafií, kteří po ní požadovali „výpalné“ z jejího podnikání – svatební salón – a ze strachu o své rodiče, kterým vyděrači také hrozili.

Žalovaný dne 31. 10. 2003, č. j. OAM-5567/VL-07-03-2003 rozhodl o zamítnutí žádosti o udělení azylu stěžovatelce jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Své rozhodnutí odůvodnil žalovaný tím, že důvody stěžovatele pro podání žádosti o azyl jsou odlišné od důvodů pro udělení azylu, totiž snaha vyhnout se pronásledování ze strany vymahačů a legalizace pobytu v ČR.

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného stěžovatelka pouze v obecné rovině s uvedením zákonných ustanovení namítla, že se správní orgán její žádosti nezabýval odpovědně a svědomitě, nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci a za tím účelem si neopatřil potřebné podklady pro rozhodnutí, napadené rozhodnutí není v souladu se zákonem a nevyšlo ze spolehlivě zjištěného stavu věci, odůvodnění rozhodnutí nepřesvědčilo stěžovatelku o jeho správnosti a postupu správního orgánu a žalovaný se v něm nevypořádal se všemi provedenými důkazy. Stěžovatelka dodala, že nebyly naplněny zákonné důvody pro zamítnutí její žádosti dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Obecně stěžovatelka považuje žalovaným vydané rozhodnutí za nezákonné.

Krajský soud v Ostravě dospěl při přezkoumávání rozhodnutí žalovaného ke stejnému závěru jako žalovaný správní orgán, tedy že stěžovatelka uvedla v řízení o udělení azylu důvody nepodřaditelné pod žádné z uvedených v § 12 zákona o azylu a neuvedla žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, ani netvrdila, že má strach z pronásledování z uvedených důvodů. Soud I. stupně dále konstatoval, že žalovanému byly předloženy dostatečné podklady k tomu, aby zjistil beze zbytku úplně skutkový stav a aby mohl posoudit důvodnost či nedůvodnost žádosti stěžovatelky.

V souladu s ust. § 109 odst. 3 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné /ust. § 103 odst. 1 písm. c) cit. zák./ nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné /ust. § 103 odst. 1 písm. d) cit. zák./, jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné. Ke skutečnostem, které stěžovatelka uplatnila poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlédne. Skutkovým základem pro rozhodnutí kasačního soudu se tedy mohly stát pouze skutečnosti a důkazy, které byly uplatněny před soudem, který vydal napadené rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě v mezích důvodů uplatněných ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Krajský soud v Ostravě dospěl při přezkoumávání rozhodnutí žalovaného ke stejnému závěru jako žalovaný správní orgán, tedy že stěžovatelka neuvedla v řízení o udělení azylu žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu a žalovaný tedy nepochybil, když žádost žalobkyně zamítl jako zjevně neodůvodněnou dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Na základě výše uvedeného soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Tvrzenou nezákonnost podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. spatřuje stěžovatelka v nesprávném posouzení právních otázek soudem v předcházejícím řízení, když zpochybňuje závěr soudu i správního orgánu o tom, že důvody jí uplatňované neodůvodňují aplikaci § 12 zákona o azylu. Stěžovatelka má zato, že splňuje vzhledem ke své situaci naplnění humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu.

Tvrzená nezákonnost, spočívající v nesprávném právním posouzení věci soudem v předcházejícím řízení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikována nesprávná právní věta, popř. je sice aplikována správná právní věta, ale tato je nesprávně vyložena. Vztah mezi skutkovým zjištěním a právním posouzením lze charakterizovat tak, že jde o aplikaci právní normy na konkrétní případ nebo situaci.

Poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Azyl je výjimečný institut konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pocítuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel

(srov. IV. ÚS 12/04). Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv jsou natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování.

Dle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Podle ust. § 12 zákona o azylu se azyl udělí cizinci, který má mimo jiné odůvodněný strach z pronásledování z důvodů příslušnosti k určité sociální skupině ve státě, jehož občanství má nebo ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Pro udělení azylu z uvedeného důvodu je tedy třeba, aby u žadatele o azyl byly naplněny dvě základní podmínky. První podmínkou je odůvodněný strach z pronásledování. Stěžovatelka tvrdí v pohovoru, že tato podmínka je v jejím případě naplněna, avšak ne ve smyslu § 2 odst. 5 zákona o azylu: za pronásledování se považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

Druhou podmínkou, kterou zákon o azylu vyžaduje, je odůvodněný strach z pronásledování z důvodů příslušnosti k určité sociální skupině. Stěžovatelka má za to, že i tato podmínka je u ní naplněna, což dovozuje svou příslušností k sociální vrstvě obyvatel Ukrajiny kteří nemají žádná práva; toto tvrzení však uplatnila až v podané kasační stížnosti, v řízení před správním orgánem neuváděla že by pro svou příslušnost k takto označené sociální skupině byla jakkoli pronásledována, a proto se tím Nejvyšší správní soud s ohledem na ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. nemůže zabývat.

Nad rámec soud připomíná, jak již dříve vyložil, že zákon o azylu pojem „příslušnosti k určité sociální skupině“ dále nerozvádí. Tento termín se objevuje v článku 1 odst. A bod 2 Úmluvy o právním postavení uprchlíků z 28. 7. 1957 (Ženevské konvence) a ani tam není upřesněn. Lze však vyjít z praxe soudních rozhodnutí, která se vyčlenila do dvou přístupů, jeden představuje tzv. chráněnou charakteristiku, druhý pak přístup sociální percepce. Prvý klade důraz na nezměnitelnou charakteristiku pro člověka natolik zásadní, že by se jí neměl být nucen vzdát, totiž vrozená (např. pohlaví, etnická příslušnost) nebo nezměnitelná z jiných důvodů (např. historických, povolání, stav). Takto byly generovány např. sociální skupina rodiny, žen, homosexuálů. Se stejným výsledkem přichází i druhý přístup, který zjišťuje, zda skupina je spojena s určitou charakteristikou, která ji identifikuje nebo ze společnosti vyděluje. Ovšem důsledkem těchto dvou přístupů nemusí být vždy shodný náhled tam, kde je sociální skupina charakterizována skutečností, která není vrozená či pro lidskou důstojnost zásadní, např. určitého povolání nebo sociální třídy. Především však role pronásledování není definičním prvkem, jež určuje sociální skupinu, byť fakt pronásledování pomůže k tomu, aby určitá skupina lidí byla jako zvláštní sociální skupina vnímána, resp. může takovou skupinu i vytvořit. Není pak zapotřebí, aby se členové určité sociální skupiny znali, nemusí se vzájemně stýkat ani tvořit soudržnou skupinu. Určitá

sociální skupina je tedy skupina osob sdílející objektivně společnou charakteristiku nebo je alespoň takto společností vnímána. Tato charakteristika má často povahu vrozeného, nezměnitelného rysu nebo je jinak zásadní pro lidskou identitu, svědomí nebo výkon lidských práv dotýčných osob; riziko pronásledování tuto charakteristiku nepředstavuje (srov. doporučení v oblasti poskytování mezinárodní ochrany - HCR/GIP/02/02 ze 7. 5. 2002). V tomto kontextu nelze rozhodně hovořit o sociální skupině „obyvatel Ukrajiny, kteří nemají žádná práva“.

V daném případě stěžovatelka žádost o udělení azylu odůvodnila obtížemi se soukromými osobami – vyděrači, aniž by jakkoli zmiňovala své pronásledování za uplatňování politických práv, případně hrozbu pronásledování z důvodů rasy, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině (viz výše) nebo pro zastávání politických názorů ve státě, jehož je občankou.

Správní orgán dospěl k závěru, že stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možno dovodit, že byla ve své vlasti pronásledována za uplatňování politických práv a svobod a neuvedla v případě návratu do vlasti, žádnou konkrétní obavu, kterou by bylo možno považovat za odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo zastávání určitých politických názorů. Skutečnosti uváděné stěžovatelkou nelze považovat za pronásledování ve smyslu ust. § 12 písmeno b) zákona o azylu. Stěžovatelka neopustila Ukrajinu z důvodů pronásledování za uplatnění politických práv a svobod nebo z důvodů rasy náboženství nebo politického přesvědčení. Při řešení svých problémů se obrátila na státní orgány Ukrajiny – policejní složky, ty se ve věci dle tvrzení stěžovatelky angažovaly, ovšem z popsaného výsledku bezvýsledně. K tomuto tvrzení stěžovatelka v průběhu správního řízení nedoložila jediný důkaz, nelze tedy dovozovat tvrzení stěžovatelky o zapojení policejních složek do jejího pronásledování.

Dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 tohoto zákona. Podle § 16 odst. 2 rozhodnutí o zamítnutí žádosti pro její zjevnou nedůvodnost lze vydat nejpozději do třiceti dnů ode dne zahájení řízení o azylu. Z toho se podává, že správní orgán má povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené, případně neuvádí jen důvody ekonomické. Ze žádného ustanovení tohoto zákona nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikala povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle § 32 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Tomu konečně odpovídá i povaha soudního přezkumu, myšleno odkazem na § 77 s. ř. s., neboť tam založené oprávnění soudu provádět dokazování dotýkající se požadavku plné jurisdikce, se však po výtce váže k předmětu soudního řízení, totiž rozhodnutí vydaného správním orgánem, který je povinen postupovat podle příslušných procesních předpisů. Takto je třeba chápat i ust. § 75 s. ř. s., podle něhož soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Na tomto místě je třeba zdůraznit logiku řízení o žádosti o udělení azylu, které je provázeno zásadou aktivity žadatele o azyl. Z obsahu správního spisu je nad veškerou pochybnost zřejmé, že žalovaný při zjišťování důvodů pro podání žádosti o azyl stěžovatelkou postupoval korektně, rovněž poskytl příslušná procesní poučení a v rámci jím provedeného řízení mu nelze z tohoto pohledu ničeho vyčíst.

Jestliže až v přezkumném řízení soudním stěžovatelka uvádí další zcela nové důvody vyžadující samostatné dokazování, nelze takovouto situaci považovat za projev pochybení správního orgánu představující vady řízení ve smyslu § 76 odst. 1 s. ř. s., zejm. písm. b). O takový případ se nejedná. Správní orgán je co do skutkových okolností limitován tvrzeními žadatele o azyl a jinou možnost ani nemá. Jestliže žalovaný splnil stran výslovně projevených důvodů pro udělení azylu povinnosti, které mu zákon ukládá, pak nelze na jeho rozhodnutí v tomto směru pohlížet jako na nezákonné.

K námitkám stěžovatelky ve vztahu k porušení ustanovení § 12 a § 14 zákona o azylu, třeba uvést, že v daném případě správní orgán na případ stěžovatelky použil tzv. zkráceného řízení o azylovém právu uplatňovaného na základě zjevně nedůvodného návrhu na zahájení řízení. Jedná se o řízení, které není prováděno v celém rozsahu, tj. neprobíhá zde proces dokazování o přítomnosti odůvodněného strachu z pronásledování. Možnost zkráceného řízení je zakotvena v ustanovení § 16 zákona o azylu, přičemž nutno zdůraznit, že naplnění podmínek uvedených v tomto ustanovení neznamena automatické vyloučení z řízení o udělení azylu, ale jeho zrychlení. Žadateli však musí být dána možnost, aby se vyjádřil k obsahu své žádosti, aby mohly být posouzeny konkrétní jednotlivé důvody, které jej vedly k opuštění země původu. Tak tomu v posuzované věci bylo.

Argumentaci stěžovatelky stran porušení článku 33 Úmluvy o mezinárodním postavení uprchlíků nemohl Nejvyšší správní soud posoudit vůbec, jelikož se jedná o tzv. *novum* dle § 109 odst. 4 s. ř. s.

Stěžovatelka napadá rozhodnutí soudu prvního stupně rovněž z důvodu nedostatečného způsobu provedení dokazování ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. K tomu soud upomíná, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel v napadeném rozhodnutí, je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učiněnému správnímu skutkovému závěru, ve spisu obsažený, vede k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li podklad pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, resp. je nedostačující k učinění správního skutkového závěru. Z textu kasační stížnosti však nelze zjistit, jakými konkrétními vadami mělo trpět řízení před správním orgánem, pro které měl soud napadené rozhodnutí zrušit, a které stěžovatelka v řízení před tímto soudem uplatnila. Soud neshledal pro výše uvedené nic, co by svědčilo pro důvod pro podání kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Důvodem pro podání kasační stížnosti z dalšího důvodu, a to podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je nepřezkoumatelnost, spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Námitku uplatněnou v tomto ohledu neshledal Nejvyšší správní soud opodstatněnou. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného je dostatečně srozumitelným a přesvědčivým způsobem odůvodněno, pro stěžovatelku z něj zcela jasně vyplývá, z jakých skutečností správní orgán a následně i soud vycházely a jakými právními úvahami se při rozhodování řídily.

Soud I. stupně byl při posuzování zákonnosti rozhodnutí žalovaného správního orgánu vázán v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. rozsahem a důvody opravného prostředku, které stěžovatelka uvedla, přičemž vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že nebyly zjištěny vytýkané vady správního řízení, pro které měl soud I. stupně napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Pokud se po přezkoumání rozhodnutí správního orgánu v intencích soudního řádu správního, onen soud ztotožnil se závěry obsaženými v rozhodnutí žalovaného, když tyto závěry shledal správnými, nezbylo mu, než žalobu proti rozhodnutí správního orgánu zamítnout.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že důvody uvedené v kasační stížnosti stěžovatelem podřazené pod ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., nebyly prokázány, a proto podanou kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud vážil rovněž nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně; navíc je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a žalovanému, který byl v řízení úspěšný, náklady řízení nevznikly, resp. je neúčtoval. Proto soud rozhodl, že žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává. Soudem ustanovenému advokátovi byla odměna stanovena podle § 7, § 9 odst. 3 písm. f) vyhl. č. 177/1996 Sb., ve znění vyhl. č. 68/2003 Sb. ve výši 1000 Kč a náhrady hotových výdajů 75 Kč dle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 20. května 2005

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu